

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 110
Ημερομ. Κατάθεσης: 15/10/2025

ΕΛΕΝΗ ΒΑΤΣΙΝΑ

Αθήνα, 1 Οκτωβρίου 2025

ΑΝΑΦΟΡΑ

ΠΡΟΣ:

Τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

ΘΕΜΑ: «Κατάργηση Στρατοδικείου – Ναυτοδικείου – Αεροδικείου Κρήτης»

Κύριε Υπουργέ,

Στα πάγια αιτήματα για την ενίσχυση των νησιών μας, ήταν διαχρονικά η δημιουργία ενός πλήρους και λειτουργικού συστήματος απονομής Δικαιοσύνης με πρόσβαση σε όλους. Οι πρόσφατες αλλαγές στο δικαστικό χάρτη (αστική-ποινική δικαιοσύνη) έπληξαν πάρα πολλές περιοχές της Ελλάδος, μεταξύ αυτών και πολλές πόλεις της Κρήτης, των οποίων οι κάτοικοι στερήθηκαν την προσβασιμότητα σε δικαστικά κτήρια και λειτουργίες, αναγκαζόμενοι να μεταβαίνουν πολλά χιλιόμετρα μακριά στα Νέα Πρωτοδικεία. Το αποτέλεσμα αυτών, δηλαδή, την εν τέλει συμφόρηση των Δικαστηρίων είναι κάτι με το οποίο θα έλθει αντιμέτωπος ο δικαστικός κόσμος άμεσα.

Οι πρόσφατες εξαγγελίες του πρώτου εξ υμών, περί καταργήσεως του Στρατοδικείου – Αεροδικείου – Ναυτοδικείου Κρήτης δίνουν τη χαριστική βολή στην απονομή Δικαιοσύνης του νησιού.

Είναι αυτονόητο ότι η εξυπηρέτηση των υποθέσεων των ενστόλων, αλλά και η καθημερινότητα όσων απευθύνονται στο Στρατοδικείο – Αεροδικείο – Ναυτοδικείο Κρήτης, θα διαταραχθεί ανεπανόρθωτα, εάν το συγκεκριμένο Δικαστήριο κλείσει και η αρμοδιότητά του μεταφερθεί στη Αθήνα (!).

Είναι επίσης αυτονόητο ότι με το συγκεκριμένο μέτρο πλήττεται ευθέως για ακόμα μια φορά και ο δικηγορικός κόσμος, με μια σπουδαία ύλη (516 εισερχόμενες δικογραφίες – 333 αποφάσεις και 180 βουλεύματα) να εξαφανίζεται πλέον από την Κρήτη και να μεταφέρεται στην Αθήνα.

Και όλα αυτά, χωρίς να αιτιολογείται πουθενά η απόφασή Σας να μην υπάρχει σε ένα ολόκληρο νησί Δικαστήριο για τους ενστόλους, δεδομένου ότι ήδη έχουν αποκλειστεί οικονομικοί λόγοι, μιας και το συγκεκριμένο Δικαστήριο φιλοξενείται σε κτήριο της Περιφέρειας.

Επισυνάπτεται κείμενο της Ένωσης Στρατιωτικών Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου.

Κατόπιν των ανωτέρω, κε Υπουργέ,

Παρακαλώ, όπως λάβετε υπόψη σας τα αναφερόμενα και προβείτε σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την αξιολόγηση του ως πάνω ζητήματος και την επαναξιολόγηση της καταργήσεως του Δικαστηρίου Αυτού, ώστε να προαχθεί μια δικαιότερη και αποτελεσματικότερη λύση επ' αυτού.

Η Αναφέρουσα Βουλευτής

Ελένη Βατσινά

ΠΡΟΣ: ΠΟΜΕΝΣ
ΠΟΕΠΛΣ

Ηράκλειο 24 Σεπτεμβρίου 2025

ΚΟΙΝ.: Βουλευτές Κρήτης,
Δικηγορικοί Σύλλογοι Κρήτης,
Στρατοδικείο Χανίων,
Μ.Μ.Ε.

ΘΕΜΑ: Ανάγκη διατήρησης του Στρατοδικείου Κρήτης

ΣΧΕΤ.: Έγγραφο Ενώσεων Προσωπικού Λ.Σ. Δυτικής και Ανατολικής Κρήτης/08 Αυγ 2025

Έγγραφο Ε.Σ.ΠΕ.Ε.Χανίων Αρ. Πρωτ.:281/ 11 Αυγ 2025

Έγγραφο Ε.Σ.ΠΕ.Ε.Ηρακλείου Αρ. Πρωτ.:71/ 26 Αυγ 2025

Αξιότιμε κ. Υπουργέ ΥΠΕΘΑ,

1. Με σεβασμό και πλήρη επίγνωση του θεσμικού σας ρόλου, οι υπογράφουσες Πρωτοβάθμιες Ενώσεις Στρατιωτικών και Λιμενικών της Κρήτης επανερχόμαστε επί του θέματος της κατάργησης λειτουργίας του Στρατοδικείου – Ναυτοδικείου – Αεροδικείου Κρήτης. Για το ζήτημα αυτό, έχουν προηγηθεί σχετικές επιστολές από τις Ενώσεις Στρατιωτικών Περιφερειακής Ενότητας Χανίων – Ηρακλείου και τις Ενώσεις Προσωπικού Λιμενικού Σώματος Ανατολικής και Δυτικής Κρήτης.

2. Επιπλέον, το συγκεκριμένο ζήτημα τέθηκε στη Βουλή, στο πλαίσιο του Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, κατά τη διάρκεια της συζήτησης της υπ' αριθ. 1326/8-9-2025 επίκαιρης ερώτησης του Βουλευτή ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ κ. Παύλου Πολάκη, στην οποία απάντησε ο Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Αθανάσιος Δαβάκης.

3. Θεωρούμε καθήκον μας, σε αυτήν την κρίσιμη στιγμή, να προστατεύσουμε τα δικαιώματα όλων των συναδέλφων μας που υπηρετούν στην Κρήτη. Τονίζουμε ότι οι απαντήσεις που λάβαμε από τον αξιότιμο κ.Υφυπουργό Εθνικής Άμυνας δεν μας ικανοποίησαν. Για τον λόγο αυτόν, υποβάλλουμε τα

επιχειρήματά μας σε σχέση με τις απαντήσεις του κ.Υφυπουργού, συνοδευόμενα από νέα πρόταση προς την πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΘΑ, **ζητώντας τη ΜΗ κατάργηση** της λειτουργίας του Στρατοδικείου – Ναυτοδικείου – Αεροδικείου Κρήτης. Στόχος μας είναι, μέσα στο πλαίσιο αυτής της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας, να υπάρξει θετική κατάληξη προς όφελος τόσο του προσωπικού όσο και του τόπου μας.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ

α) Για τη σύγκριση με Σάμο, Ρόδο και άλλα νησιά του Αιγαίου

Με απόλυτο σεβασμό στον κ. Υφυπουργό αλλά και στους άλλους νησιώτες, η Κρήτη δεν μπορεί να συγκριθεί με μικρότερα νησιά. Δεν είναι απλώς μία τοπική κοινωνία όπως αναφέρθηκε ο κ. Υφυπουργός, αλλά μία από τις μεγαλύτερες περιφέρειες της Ελλάδος. Έχει πληθυσμό 700.000 κατοίκους, περισσότερους δηλαδή από τον συνολικό πληθυσμό των Περιφερειών του Βορείου και Νοτίου Αιγαίου μαζί. Εκεί μάλιστα η ενδοπεριφερειακή συγκοινωνία είναι εξαιρετικά δύσκολη λόγω της θάλασσας και πραγματοποιείται, σε αρκετές περιπτώσεις, μέσω Αθηνών, ενώ αντίθετα στην Περιφέρεια Κρήτης υπάρχει ενιαίος οδικός άξονας. Αυτά είναι τα δεδομένα που καθιστούν το Στρατοδικείο Κρήτης αναγκαίο, ενώ στα άλλα νησιά προτιμήθηκε η λύση της Αθήνας.

β) Για την περίπτωση του Στρατοδικείου Λάρισας

Στη Λάρισα διατηρείται Στρατοδικείο, παρότι βρίσκεται σε πολύ μικρή απόσταση από τη Θεσσαλονίκη και την Αθήνα. Η αιτιολογία ότι εκεί εδρεύει η 1η Στρατιά δεν είναι από μόνη της ακριβής, καθώς στην πόλη υπάρχει μόνο το Επιτελείο — το οποίο μάλιστα αποσύρεται, κι αναμένεται να μεταφερθεί εκεί η Γενική Επιθεώρηση Στρατού. Η ίδια η Στρατιά, άλλωστε, εκτείνεται σε όλη την Ελλάδα. Όσο για τη διακλαδικότητα, η Κρήτη έχει τα ηνία, αφού εκτός από την πληθώρα στρατιωτικών και αεροπορικών δυνάμεων, διαθέτει και τον δεύτερο μεγαλύτερο ναύσταθμο της χώρας, που βρίσκεται στα Χανιά.

Εδώ, λοιπόν, προκύπτει ζήτημα ισονομίας : σε περιφέρειες με παρόμοιο πληθυσμό, η Θεσσαλία διατηρεί το Στρατοδικείο της, ενώ η Κρήτη καλείται να το χάσει. Σε κάθε περίπτωση, με κριτήριο την ευκολία πρόσβασης, η διατήρηση του Στρατοδικείου Κρήτης είναι εξαιρετικά πιο αναγκαία από άλλες περιπτώσεις.

γ) Κόστος μετακίνησης των μαρτύρων

Με απόλυτο σεβασμό προς τον κ. Υφυπουργό, η σύγκριση που έγινε για το κόστος δεν αποτυπώνει την πλήρη πραγματικότητα. Εντός Κρήτης, η μετακίνηση ενός ατόμου με υπεραστική συγκοινωνία (μετάβαση και επιστροφή) ανέρχεται κατά μέσο όρο σε περίπου 20 ευρώ, ενώ η ημερήσια αποζημίωση υπολογίζεται στο ήμισυ, δηλαδή 15 ευρώ — σύνολο 35 ευρώ. Αντίθετα, η μετάβαση στην Αθήνα συνεπάγεται έξοδα που ξεπερνούν τα 250 ευρώ ανά άτομο, κυρίως λόγω των υψηλών ακτοπλοϊκών εισιτηρίων. Σημαντικό είναι επίσης ότι τα έξοδα των εισιτηρίων οφείλουν να

αποζημιώνονται ακόμη και στους κατηγορούμενους, ανεξάρτητα από το αν στο τέλος αθωωθούν ή όχι. Αυτό σημαίνει πρακτικά μια τεράστια οικονομική επιβάρυνση για όλους.

δ) Επιπλέον ταλαιπωρία και χρόνος

Η μεγαλύτερη μετακίνηση εντός Κρήτης απαιτεί σήμερα περίπου τέσσερις ώρες μετάβασης και άλλες τέσσερις επιστροφής, μόνο οδικώς, και αφορά ελάχιστες περιπτώσεις. Σε περίπτωση όμως κατάργησης του Στρατοδικείου, θα απαιτείται πρώτα οδική μετακίνηση προς τα δύο μεγάλα λιμάνια (Χανιά ή Ηράκλειο) και στη συνέχεια δύο ολόκληρες ημέρες ακτοπλοϊκού ταξιδιού, γεγονός που θα επιβαρύνει όλους ανεξαιρέτως. Η τεράστια αυτή χρονική καθυστέρηση, σε συνδυασμό με την εκτίναξη του κόστους, θα οδηγήσει αναπόφευκτα σε δυσανεξία: μάρτυρες που θα αποφεύγουν να προσέρχονται, καθυστερήσεις στις διαδικασίες και, τελικά, δυσλειτουργία στην ίδια την απονομή της Δικαιοσύνης. Παράλληλα, οικογένειες πολιτών και στρατιωτικών θα ταλαιπωρούνται, ενώ οι γονείς θα αναγκάζονται να λείπουν ολόκληρες μέρες από τα παιδιά τους για μια υπόθεση που μέχρι σήμερα μπορούσε να διευθετηθεί αυθημερόν.

ε) Πολίτες και Στρατιώτες

Τα Στρατοδικεία δεν αφορούν μόνο τους εν ενεργεία στρατιωτικούς και λιμενικούς, αλλά και τους πολίτες: ανυπότακτους, νέους που τελούν αδικήματα κατά τη διάρκεια της θητείας τους, ακόμη και περιπτώσεις αντιδικίας πολιτών με στρατιωτικούς. Επιπλέον, ζητήματα που άπτονται του απεχθούς φαινομένου της ενδοοικογενειακής βίας ή διαφωνίες για περιουσιακά θέματα στα οποία εμπλέκονται και πολίτες, όταν κατηγορείται κάποιος ένστολος, υπάγονται επίσης στη στρατιωτική δικαιοσύνη.

Σε περίπτωση που καταργηθεί το Στρατοδικείο Κρήτης, οι έφεδροι που θα πρέπει να δικαστούν κατά τη διάρκεια της θητείας τους θα απαιτούν συνοδεία, κάτι που σημαίνει επιπλέον κόστος σε μετακινήσεις και αποζημιώσεις για τους συνοδούς. Αποζημιώσεις και εισιτήρια θα απαιτούνται, πλέον και για τους εμπλεκόμενους πολίτες, ενώ θα προκύπτει ολόκληρη γραφειοκρατία για εισιτήρια, διαμονές και αποζημιώσεις. Αντίθετα, σήμερα όλα αυτά γίνονται αυθημερόν, πολλές φορές χωρίς καμία αποζημίωση, γι αυτό και τα κόστη που ανέφερε ο κ. Υφυπουργός ήταν ουσιαστικά μηδενικά.

Συνεπώς, οι συνέπειες δεν είναι μόνο θεσμικές, αλλά και πρακτικές και οικονομικές, επιβαρύνοντας σημαντικά όλους τους εμπλεκόμενους.

ΠΡΟΤΑΣΗ

Σεβόμενοι τη μεταρρυθμιστική ανάγκη που προωθεί ο κ. Υπουργός Εθνικής Άμυνας και το όραμά του μέσα από την «ΑΤΖΕΝΤΑ 2030», προτείνουμε τη μείωση του αριθμού των δικαστών στο Στρατοδικείο Χανίων από πέντε σε τρεις. Έτσι, το Στρατοδικείο θα λειτουργεί κατά κανόνα με τριμελή σύνθεση, ενώ μόνο σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις θα απαιτείται πενταμελής. Στις

περιπτώσεις αυτές, αντί να αναγκάζεται να μετακινείται σύσσωμη η Κρήτη στην Αθήνα, θα μπορούσε να αποστέλλεται ένας δικαστής από την Αθήνα στα Χανιά. Με τον τρόπο αυτό θα μειώνονται σημαντικά τα έξοδα και η ταλαιπωρία, όχι μόνο για τους συναδέλφους μας, αλλά και για τους πολίτες του νησιού.

4. Με βάση τα παραπάνω, θεωρούμε αναγκαία την επανεξέταση της απόφασης για το Στρατοδικείο Κρήτης. Η ανάγκη αυτή δεν σχετίζεται μόνο με ζητήματα οικονομίας και δικαιοσύνης, αλλά κυρίως με την κατοχύρωση της ισονομίας και με τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας του θεσμού. Τιμώντας την πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΘΑ, παραθέτουμε τα επιχειρήματά μας και ζητούμε να ανοίξει ένας διάλογος με διαφάνεια και αμοιβαίο σεβασμό, τόσο προς τους συναδέλφους όσο και προς τους πολίτες της Κρήτης.

5. Παρακαλούμε τίς δύο ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΕΣ, την Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων Στρατιωτικών (Π.ΟΜ.ΕΝ.Σ.) και την Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων Προσωπικού Λιμενικού Σώματος (Π.Ο.Ε.Π.Λ.Σ.) όπου υποβάλλεται το παρόν έγγραφο να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για την μέριμνα των Συναδέλφων.

6. Επίσης, το παρόν έγγραφο κοινοποιείται για ενημέρωση στους Βουλευτές Κρήτης, Δικηγορικούς Συλλόγους Κρήτης, Στρατοδικείο Χανίων και Μ.Μ.Ε..

Με εκτίμηση.

Οι Πρόεδροι

Ε.Σ.ΠΕ.Ε.Χανίων
Μαρινάκης
Νικόλαος
Λγός (ΤΧ)

Ε.Σ.ΠΕ.Ε.Ρεθύμνου
Πλουσής
Πολυχρόνης
Λγός (ΠΖ)

Ε.Σ.ΠΕ.Ε.Ηρακλείου
Αντωνόπουλος
Νικόλαος
Επχίας (ΠΖ)

Ε.Σ.ΠΕ.Ε.Λασιθίου
Αδαμάκης
Γεώργιος
Ανθστης (ΕΑΑΔ)

Ε.Π.Λ.Σ. Ανατολικής Κρήτης
Σφακιανάκης
Γεώργιος
Ανθστής

Ε.Π.Λ.Σ. Δυτικής Κρήτης
Κατσικανδαράκης
Βασίλειος
Σημαιοφόρος